

Den begränsade frankeringsfriheten

Av fögderidirektör Nils Gottliebsson

Bilaga E till allmänna poststadgan innefattar en katalog över försändelser till myndigheter som "må postbefordras utan att postavgifterna gäldas av respektive avsändare". Den posttekniska termen är att frankeringsfrihet föreligger i dessa fall. Sådana privilegierade försändelser är bl. a. "till lokal skattemyndighet av skattskyldig eller arbetsgivare avsänt vanligt brev, innehållande svar på i upp- bordsärende avlåten förfrågan". Försändelsen skall medelst tryck vara märkt "Uppbordsärende".

Sett ur allmänhetens synpunkt betyder de relaterade föreskrifterna att när LSM vid en frågas framställande skickar med ett svarskuvert med påtrycket "Uppbordsärende" så får detta kuvert användas vid frågans besvarande. För LSM blir problemet: när får ett sådant svarskuvert medsendas? RRV (som den då gånge- nen betydde riksräkenskapsverket) har i en skrivelse den 28 februari 1955 till poststyrelsen (som då hette Kungl. Generalpoststyrelsen) givit besked härom. Tydligtvis hade tveksamhet uppkommit om innebörden av det i samband med källskattereformen tillkomma frankeringsfrihetsstadgandet. Sedan yttranden inhämtats över en inom poststyrelsen upprättad promemoria kunde RRV i sin skrivelse till poststyrelsen presentera en lång förteckning — den upptog 27 punkter — över "ärenden vilka ansetts böra komma under diskussion i detta sammanhang". Av de 27 punkterna fann RRV endast 7 avse försändelser som uppfyllde förut- sättningarna för frankeringsfrihet.

De sju fall som fann nåd inför RRV var följande:

1. Svar å förfrågan till arbetstagare eller arbetsgivare i samband med kontrollen av att arbetsgivare fullgjort sin skyldighet att verkställa skatteavdrag och redovisa innehållna belopp.
2. Svar å förfrågan från länsstyrelse eller uppborðsverk rörande till pg 300 eller på annat sätt inbetalade belopp.
3. Svar å anmaning att inkomma med tidigare utfärdad preliminär debetsedel.
4. Svar å anmaning att inkomma med tidigare utfärdad debetsedel avseende slutlig skatt, fastighetsskatt eller tillkommande skatt (i samband med omdebitering av sådan skatt).
5. Svar å förfrågan i samband med utredning om vilken arbetsgivare som är att anse som huvudarbetsgivare.
6. Svar å förfrågan vid kontroll av in- drivningen, då länsstyrelse anmanar de skattskyldiga för vilka avskrivning begäres att betala resterande belopp eller inkomma med förklaring samt vid mot- svarande kontroll i fråga om äldre oredovisade poster i samband med inventering eller granskning av balanslängd.
7. Svar som arbetsgivare avlåter i anledning av förfrågan, som tillställs honom för att utröna, huruvida han bör tilldelas s. k. redovisningsnummer eller icke.

Vad i p. 6 sägs avser endast länsstyrelseverksamhet och fr. o. m. år 1968 är också förfrågan som i p. 2 avses utslutande en länsstyrelseangelägenhet. Det är de återstående fem fallen som är av intresse för LSM. Av dessa ingår i själva

verket det som anges under p. 5 i det som anges under p. 1, så strängt taget är det endast i fyra situationer som LSM får foga ett frankeringsfritt svarskuvert vid förfrågan eller anmaning till skattskyldig eller arbetsgivare. Numera gäller dessutom att frankeringsfrihet också föreligger vid infordrande av upplysning "från för allmän tilläggspension försäkrad eller från arbetsgivare och som avser ärende rörande beräkning av pensionsgrundande inkomst eller rörande arbetsgivaravgift". Försändelsen skall i sådant fall vara märkt "ATP-ärende".

Om vi nu ser på vad som står i de punkter som "föll igenom" vid 1955 års granskning, så finner vi där bl. a.

1. Erinringar i anledning av granskningsrapporter avseende arbetsgivares skatteredovisning.
2. Svar å anmaning att avge prel. självdekl.
3. Svar å anmaning att inkomma med komplettering till prel. självdekl.
4. Svar å anmaning att komplettera ansökan om jämkning.
5. Erinringar i anledning av ifrågasatt efterkrav.
6. Svar å anmaning att komplettera besvär över beslut av LSM.
7. Svar å anmaning att komplettera ansökan om anstånd.
8. Svar å anmaning att komplettera ansökan om restitution av P-skatt.
9. Yttrande från skattskyldig beträffande ifrågasatt jämkning.

Vad skall man nu säga om dessa punkter? Att det är en syndare (åtminstone en förment sådan) som tillställs en granskningsrapport och att han själv bör stå för porto när han yttrar sig över rapporten (om han gör det)? Att det ligger i den

skattskyldiges eget intresse att få rätt P-skatt och att om portofrihet skulle föreligga i fall som under punkterna 2 och 3 anges, så borde väl ursprunglig och spontant insänd prel. självdekl. också befordras portofritt? Att om man vill ha anstånd, jämkning eller restitution, så är det förmåner som man ansöker om och då får man sannerligen besvara sig med att sätta frimärke på sina brev med sådana papper?

Men skall inte det allmänna visa litet generositet på detta område. Åtminstone så, att det blir tillåtet att bifoga portofritt svarskuvert *vid alla slags förfrågningar och anmaningar på skatteområdet*. Såväl då det gäller P-skatt som då det gäller S-skatt. Alltså också vid taxering. Stannar man vid det, kan kravet på kuvert med "Uppbördsärende" i tryck uppfyllas. Ordet bör förstås i stället bli "Skatteärende". Går man längre och låter portofriheten gälla också spontant insända handlingar i skatteärenden (deklarationer och annat) blir det kanske en för statsverket alltför kännbar affär och de skattskyldiga måste då äga befogenhet att själva skriva "Skatteärende" på försändelsen. Visst skulle man vilja komma därhän också, men vi får kanske ta ett steg i sänder.

Till slut några påpekanden av teknisk art. Om "Uppbördsärende" gäller att det medelst tryck skall vara anbringat på kuvertet. När fråga är om "ATP-ärende" går det bra också att använda stämpel. Varför denna skillnad? Är det en ATP-förfrågan kan vidare svaret lämnas genom "vanligt brev eller postkort". Kan inte "postkort" få användas också i uppbördsärende? Det kan nog finnas upplysningar också på det området, där ett brev-kort med fördel användes.

Taxeringsdistrikt och uppbördsdistrikt

Av fögderidirektör Nils Gottliebsson

Med den lydelse 5 § TF ursprungligen hade stadgats i densamma *att* Lst skulle indela länet i taxeringsdistrikt samt besluta om de särskilda taxeringsnämndernas verksamhetsområden, *att* beslutet skulle avse visst taxeringsår och *att* det skulle meddelas senast den 30 november året näst före taxeringsåret. Före ändring av i stad tillämpad distriktsindelning hade Lst att infordra yttrande från kommunens styrelse samt, i stad med egen uppbördsförvaltning, från den lokala skattemyndigheten (LSM¹). Bestämmelsen om inhämtande av yttrande från kommunens styrelse gällde inte beträffande Stockholm.

I samband med de kommunala uppbördsverkens förstatligande ändrades bestämmelserna i 5 § TF (SFS 242/1966) därhän, att huvudstadgandet fick lydelsen: "Lst skall efter LSM:s hörande indela länet i taxeringsdistrikt samt besluta om de särskilda taxeringsnämndernas verksamhetsområden". Så följde föreskriften att beslutet skulle avse visst taxeringsår och att det skulle meddelas senast den 30 november året näst före taxeringsåret.

Bil. E har kommit i nytryck nyligen (ändring nr 76). I vad det gäller ATP-ärendet är den inte riktigt up to date beträffande Stockholm. Och vid beskrivningen av lokal skattemyndighet har redaktören inte riktigt följt med sin tid — uppbördsverk och kronokamrerare hör nu till museiföremålen.

ringsåret. — Ändringen innebar alltså att varje LSM skulle höras före fastställandet av taxeringsdistrikt (och de särskilda taxeringsnämndernas verksamhetsområden). Kravet på yttrande från kommunens styrelse i vad gällde stad bortföll. Tidsgränsen kvarstod: alltså beslut senast den 30 november året näst före taxeringsåret. Ändringen trädde i kraft den 1 januari 1967.

Men ändringar blir snabbt i behov av ändringar i ADB-åldern. Genom SFS 199/1967 är andra stycket ändrat igen och nu sägs där att såvitt avser lokala taxeringsdistrikt skall beslutet meddelas senast den 30 september året näst före det år som föregår taxeringsåret och såvitt avser särskilda taxeringsdistrikt senast den 30 november året näst före taxeringsåret. Beträffande ikraftträdandet av ändringsförordningen gäller att dagen härför generellt är den 1 januari 1968 men att bestämmelserna gäller dessförinnan i fråga om åtgärder som behövs för förordningens tillämpning efter ikraftträdandet. Det sistnämnda är fallet beträffande ovan berörda bestämmelse. På den punkten säger departementschefen (prop. 88/1967), att indelningen i lokala taxeringsdistrikt för 1968 års taxering bör beslutas snarast efter det förordningen utkommit av trycket (den utkom 9.6. 1967) och för 1969 års taxering senast den 30 september 1967.

¹) LSM får nu anses vara den "officiella" förkortningen för lokal skattemyndighet liksom KFM för kronofogdemyndigheten.